

[Veteriner Hekimler Derneği](#) / Turkish Veterinary Medical Society

HAYVANLARI KORUMA KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK ÖNGÖREN YASA TEKLİFİ KONUSUNDA DÜŞÜNCELERİMİZ

TBMM Başkanlığı'na sunulan Hayvanları Koruma Kanunu'nda değişiklik öngören yasa teklifine göre; Sahipsiz hayvan popülasyonunun, hayvandan insana bulaşan hastalıkların görülmesine, sebebiyet vermesi halinde belediyelerin, ötenazi yapabilecek olmasına ilişkin karar, zoonotik hastalıkların önlenmesi yönüyle değerlendirildiğinde doğru bir karar değildir. Zoonotik hastalıklar için yapılması gerekenler; Sağlık Bakanlığı bünyesinde Veteriner Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü ve buna bağlı olarak taşrada Sağlık il ve ilçe müdürlüklerinin altında Veteriner Halk sağlığı birimlerinin oluşturulmasıdır. Yerel yönetimler açısından, Büyükşehir Belediyelerinde Veteriner İşleri Daire Başkanlığının, ilçelerde Veteriner İşleri Müdürlüklerinin ivedilikle kurulması, zoonotik hastalıkların önlenmesi için son derece önemlidir. Halk sağlığının korunması Veteriner Halk Sağlığı birimlerinin oluşturulması ile sağlanır, ötenazi ile sağlanmaz.

Tasarıda; Sahipsiz Sokak hayvanı popülasyonunun yoğunluğu sebebiyle vatandaşların psikolojik açıdan olumsuz sonuçlara sebebiyet verecek şekilde sosyal hayatlarının kısıtlanmasına yapılan vurgu, tek taraflı bir değerlendirmedir. Diğer yandan, sokaklardaki sahipsiz hayvanların "Ötenazi" ile öldürülecek olmalarının derin üzüntüsünü yaşayan vatandaşların psikolojileri dikkate alınmamıştır.

Tasarıda; Mevcutta yaklaşık 105 bin hayvan kapasiteli 322 adet hayvan bakımevi bulunduğu bahsedilmektedir. Sokaklarda 4 milyon civarında olduğu tahmin edilen köpekler için hayvan bakımevi kurma yükümlülüğü bulunan belediyelere bu yükümlülüklerini yerine getirebilmeleri için 31.12.2028 tarihine kadar verilen sürede bu hayvan bakımevlerini kurmak, rehabilitasyon işlemlerini gerçekleştirmek ve sahipsiz hayvanlara sahiplendirilinceye kadar bakmak mümkün olacak mıdır? Mevcut bakımevleri olmayan ve kurmak için de 2028 yılı sonuna kadar bekleyen belediyeler, topladıkları hayvanları sahiplendirilinceye kadar nerede barındıracaklardır?

Tasarıda; Kamu güvenliği ve sağlığının korunması açısından hayvanların ötenazisi için yetki verilen yerel yönetimlerde, bakımevine alınan hayvanların saldırgan olduğunu, bulaşıcı veya tedavi edilemeyen hastalığı bulunduğunu ya da sahiplenilmesi yasak olan ırk olduğunu ve ötenazi yapılması gerektiğinin kararını hangi yetkili kişi ya da kurul verecektir? Hangi bilgiye sahiptir?

Tasarıda; Başta yerel yönetimler olmak üzere diğer ilgili kurum ve kuruluşlara yapılacak destek ile insan, hayvan ve çevre sağlığının korunması amacıyla hayvanlar için ameliyathaneler kurmak, bunlara ilişkin ilaç, alet ve ekipmanları temin etmek ve bakımevlerinde barındırılan hayvanların sahiplendirilmesine yönelik faaliyetler için teşvik

verilmesinin altı çizilmiştir. Oysa ülkemizde binlerce veteriner klinik ve hastaneleri ile 29 adet veteriner fakültesi, yeni masraflar yapmaya gerek kalmadan ameliyatları yapabilir ve sağlık hizmetini sunabilirler. Ameliyathane kurmak ve sağlık hizmeti sunmak için hastane açmak, belediyelere ayrı bir masraf getireceği gibi bu durum, zaman içerisinde sokak hayvanı hizmeti sunma görevi yerine sahipli hayvanlara ücretle bakılan özel hayvan hastanelerine dönüşebilir ki bu sahipsiz sokak hayvanları için çözüm sağlamaz.

Tasarı; Kedi ve köpek sahiplerine, hayvanlarını en geç 31.12.2025 tarihine kadar dijital kimliklendirme yöntemleriyle kayıt altına aldırma zorunluluğu getirmektedir ki zaten 26.02.2018 tarih ve 30344 sayılı resmi gazetede yayımlanan Yönetmelikle bu zorunluluk 31.12.2022 tarihinde getirilmiştir. 2025 tarihi ne için zorunluluktur?

Tasarı, Sahipsiz hayvanların alındığı ortama bırakılması yerine hayvan bakımevlerine toplanması ve rehabilite edilen hayvanların sahiplendirilinceye kadar bu yerlerde barındırılmasını ve böylelikle sokakta bakıma ve korunmaya ihtiyacı olacak sahipsiz hayvan bulunmayacağından yerel hayvan koruma görevlilerine ilişkin hükümlerin yürürlükten kaldırılmasını öngörmektedir. Oysa mevcut olan yasada yerel hayvan koruma görevlileri, sokaklardaki sahipsiz hayvanları korumak kadar bu hayvanların anti sosyal davranışları ve çevre sağlığına zararları konusunda da sorumluluk üstlenmelidir. Yaşanan üzücü durumlar yaşanmayabilirdi. Dolayısıyla yerel hayvan koruma görevlilerini kaldırmak yerine bu kişilerin görev tanımlamalarını yeniden oluşturmak ve görevini yerine getirmeyen tüm kişi ve kurumların denetimlerini gerçekleştirmek, asıl yapılması gereken düzenlemedir.

Tasarıda; 2004'den 2024 yılına kadar, 20 yılda 2.504.595 hayvan kısırlaştırılmış olduğu 533.004 hayvan sahiplenildiği ve ülkemizde bir yılda en fazla 342.879 hayvan kısırlaştırılmış olup bu rakamın popülasyonun (4 milyon) yaklaşık %8,5'i oranına denk geldiği ifade edilmektedir. Bu yönüyle başarıya ulaşmak zaten mümkün değildir. Veteriner Hekimler olarak, 6 ay gibi bir zaman dilimi içerisinde mevcut köpeklerin özellikle dişilerinin % 50-70'nin kısırlaştırılması ile sorunun çözüme ulaşabileceğini tekrar ediyoruz. Uzun yıllara yayılarak yapılan kısırlaştırma ameliyatları, köpeklerin 6 ayda bir yavru doğuran hayvanlar olduğunu düşündüğümüzde, onların yavru doğurarak sayılarının artışı biz yıllar içerisinde yapılan kısırlaştırmalar ile azaltamayız. Eş zamanlı ve seferberlik mahiyetinde tüm hayvanların 6 ay-1 yıl gibi bir sürede kısırlaştırılması hedeflenmeli, süre sonunda az oranda kalan kısırlaştırılmamış olanların da kısırlaştırılması sürdürülerek köpek nüfusu azaltılmalıdır.

Tasarı; Sahipsiz Sokak hayvanlarından geçen Kuduz başta olmak üzere zoonotik hastalıkları, halk sağlığı ile gerekçelendirilerek sokaktaki hayvanların ötenazisine yasal bir zemin hazırlanmaktadır. Oysa ülkemizde hayvan hastalıkları ve hayvanlardan geçen hastalıkların önlenmesi konusunda gerekli yasal düzenlemeler, hayvanların ötenazisi ile değil, Türkiye'de Tek Sağlık sisteminin kurumsal olarak oluşturulabilmesi ile sağlanır. Tek Sağlık, insanıyla,

Veteriner Hekimler Derneği / Turkish Veterinary Medical Society

hayvanıyla yaşadığımız ekosistem bütünüünün sağlığı demektir. Ülkemizde Tek Sağlık konusunda Veteriner Hizmetleri ile ilgili düzenleme gerektiren eksiklikler söz konusudur.

Hayvan refahı, zoonotik hastalıklarla mücadele, çevre sağlığı, halk sağlığı, koruyucu hekimlik konusunda ilk ve en iyi savunma hattını oluşturan, tıbbi bilgi ve yasal yetkiye sahip Veteriner Hekimlerden görüş ve destek alınmadan hazırlanan bu taslağın, insan sağlığı ve hayvan refahı arasındaki doğru dengeyi sağlayarak toplum sağlığı ve sosyal refahında doğru düzenlemeleri içermemesi nedeniyle bu taslağın kabulünün yanlışlığını tüm kamuoyuna saygılarımızla arz ederiz.

Veteriner Hekimler Derneği

Genel Bařkanı

Dr.Gülay ERTÜRK

Okbasakal

